

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

פסיכולוגיה שיקומית - 51996

תאריך עדכון אחרון 15-02-2017

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: פסיכולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר שירי בן נאים

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Shiri.bennaim@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: ראשון 11-12

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

בקורס ישולבו עקרונות הפילוסופיה השיקומית ומטרות הטיפול הפסיכו-סוציאלי עם נושאים הלקוחים מאתיקה, תחיקה, ומדיה. יתואר מבנה השקום בישראל ויודגמו השירותים והמוסדות השונים העוסקים בנושא. דגש מיוחד יושם על הערכים והאתיקה המנחים את הפסיכולוג/ית השיקומי/ית במערכות השונות ובטיפול באוכלוסיות שיקומיות שונות. לסיום נדון באספקטים הייחודיים למקצוע הפסיכולוגיה השיקומית

מטרות הקורס:

להפגיש את הסטודנט/ית עם מכלול האספקטים של המושג "שיקום".

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לבחון סוגיות שיקומיות בהיבטים רחבים שלהן: תרבותיים, פוליטיים, אתיים וחברתיים.

דרישות נוכחות (%):

80%

שיטת ההוראה בקורס: המשתתפים/ות בקורס יתבקשו לקרוא ספרות תיאורטית ומחקרית בתחומי השיקום השונים. בנוסף להרצאות יתנהלו דיונים קבוצתיים בנושאי חומר הקריאה.

ינתנו בקורס משימות לבית אשר יוצגו בכיתה.

דפי מחשבה: שני חיבורים קצרים אשר דנים בנושא אחד העולה מתוך חומר הקריאה (לא סיכום). החיבור צריך להיות באורך של עד שני עמודים (רווח כפול) ולהציג נושא באופן ביקורתי, תוך מחשבה על נושאים לדיון בכיתה, שאלות העולות מן הטקסטים, נקודות מעוררות מחשבה, רעיונות למחקרים שעשויים לתרום להבנה מעמיקה יותר של הנושא וכד'. כל אחד מן החיבורים יקבל ציון בין 1 ל-10. דף מחשבה ראשון יוגש עד ה-26/3 והשני עד 30/4.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מבוא

2. מושגי יסוד ופילוסופיה של השיקום: מודלים וגישות שונות.

3. ערכים בשיקום

4. ארגון מערכות השיקום בישראל והחקיקה בתחום

5. האספקט הפסיכו- חברתי בשיקום. עמדות החברה והתרבות כלפי אנשים עם נכויות.

6. להיות פסיכולוג/ית השיקומי/ת

1. Riggat, T.F., & Maki, D.B. (2004). *Handbook of rehabilitation counseling (chapter 1: Concepts and paradigms)*. New York: Springer.
2. Riggat, T.F., & Maki, D.B. (2004). *Handbook of rehabilitation counseling (chapter 3: History and systems: United states)*. New York: Springer.
3. Pledger, C. (2003). *Discourse on disability and rehabilitation issues*. *American Psychologist*, 58(4), 279-284.
4. Chan, F., Da Silva Cardoso, E., & Chronister, J.A. (2009). *Understanding psychosocial adjustment to chronic illness and disability. (chapter 8: Positive psychology and psychosocial adjustment to chronic illness and disability)*. New York: Springer.

2. ערכים ואתיקה בשיקום

5. Wegener, S. T. (1996). *The rehabilitation ethic and ethics*. *Rehabilitation Psychology*, 41, 5-17.
6. Kerr, N., & Meyerson, L. (1987). *Independence as a goal and a value of people with physical disabilities: Some caveats*. *Rehabilitation Psychology*, 32, 173-180.
7. Cardol, M., De Jong, B.A., & Ward, C.D. (2002). *On autonomy and participation in rehabilitation*. *Disability and Rehabilitation*, 24, 970-974.
8. Yalon-Chamovitz, S. (2009). *Invisible access needs of people with intellectual disabilities: A conceptual model of practice*. *Intellectual and Developmental Disabilities*, 47, 395-400.
9. Chochinov, H.M. (2007). *Dignity and the essence of medicine: the A,B,C, and D of dignity conserving care*. *British Medical Journal*, 334, 184-187.

3. ארגון מערכות השיקום בישראל והחקיקה בתחום

10. פלוריאן, ו. ודנגור, נ. (1999). *סוגיות נבחרות במערכת השיקום בישראל. חברה ורווחה, י"ט*, 193-214.
11. שלושת החוקים אשר ילמדו בכיתה
12. Vilchinsky, N., & Findler, L. (2004). *Attitudes Toward Israel's Equal Rights for People with Disabilities Law: A Multi-perspective Approach*. *Rehabilitation Psychology*, 49, 309-316.

4. האספקט הפסיכו- חברתי בשיקום. עמדות החברה והתרבות כלפי אנשים עם נכויות

13. Chan, F., Da Silva Cardoso, E., & Chronister, J.A. (2009). *Understanding psychosocial adjustment to chronic illness and disability. (chapter 12: Societal attitudes toward disability: Concepts, measurements and interventions).*

14. Hirschberger, G., Florian, V., & Mikulincer, M. (2005). *Fear and Compassion: A terror management analysis of emotional Reactions to physical disability. Rehabilitation Psychology, 50, 246-257.*

15. קמה, ע. (2003) "נכי-על" ו"נכים מסכנים": דימויים תקשורתיים של אנשים עם מוגבלות והתקבלותם בקרב אנשים עם מוגבלות.

16. קפקא. הגלגול.

5. להיות פסיכולוג/ית השיקומי/ת

17. *Practicing psychology in hospitals and health care facilities (1998). (chap. 4: The culture of the hospital). Washington: APA.*

18. Blair, K. L., & Gorman, P. W. (2003). *Survival tips for the neuropsychologist in the inpatient rehabilitation setting. Rehabilitation Psychology, 48, 310-313.*

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 80 %

הרצאה 0 %

השתתפות 0 %

הגשת עבודה 0 %

הגשת תרגילים 20 %

הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 0 %

בחנים 0 %

אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: